

EDİRNE ROTARY KULÜBÜ 1977

2012 - 2013

Sakuji TANAKA (UR Bşk.)

Sait FEYZİOĞLU (2420.Böl.Guv.)

Akın TİRYAKİOĞLU (.Guv.Yrd.)

Tarih: 09.10.2012

Toplantı No: 1759

Bülten No: 1383

Kuruluş: Mart 1977

Charter : Mart 1980

DUYURULAR

Merhaba Sevgili Dostlar;

Bu hafta yazıma üzücü bir haberle başlıyorum. Kulüp üyelerimiz Kenan ve Kemal KARAKUŞ dostlarımızın babaları vefat etti. Rotary ailesi olarak merhuma Allah'tan rahmet yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyorum.

Protokol ziyaretlerimizde en son Sayın Valimizi kulüp sekreterimiz ile birlikte ziyaret ettik, Rotary adına oldukça olumlu bir ziyaret, bazı projelerde birlikte çalışacağız özellikle eğitim içerikli projelerimizde karşılıklı destek içinde bulunacağız.

Yine geçtiğimiz hafta guvernör yardımcımız Sn. Akın TİRYAKİOĞLU ile birlikte Lüleburgaz kulübünü ziyaret ettik. Asamble'lerimiz hakkında güzel bir toplantı oldu. Lüleburgaz kulübümüzü de eşleri ile birlikte Edirne'mizde misafir edeceğiz. Tarihi daha sonra belirlenecek.

Rotary ile ilgili bir diğer haberimiz GDG'lerimizden Rtn Şafak ALPAY 2014-2016 dönemi Uluslar arası Rotary 20 Zon direktörlüğüne seçilmiştir, başarılar diliyoruz.

Konya Rotary Kulübünün bu yıl 8. sini organize ettiği Mevlana etkinlikleri 7-9 aralık 2012 tarihinde yapılacak olup, ilgilenen dostlarımız için broşürlerimiz kulüpte bulunmaktadır.

Bültenimize üzücü bir haberle başlamıştım, sevindirici bir haberle sonlandırayım. Geçmiş dönem başkanımız Sn. Muzaffer MEMİŞ önümüzdeki dönem guvernör yardımcısı olarak görev alacaktır. Kendisini şahsım ve kulübüm adına kutluyorum. Her zaman kendisine desteğimizi vereceğimizi gururla bildirmek istiyorum.

Önümüzdeki hafta görüşmek dileğiyle.

Halil ALTUĞ

MİSAFİRLERİMİZ :	İsmail BİLGİ	Mali Müşavir	Kulüp Misafiri
	İlker ERBİL	Emekli Bürokrat	Erol ÖZER (Usta) Misafiri
MAZERETLİ ÜYELERİMİZ :	Cengiz TUĞLU – İsmail GÜMÜŞDERE – Kemal KARAKUŞ – Kenan KARAKUŞ – Tarık ETKER		
ARAMIZDA GÖREMEDİKLERİMİZ:	Ali ES – Demirkan ÇAĞLAYAN – Ümit MIHLAYANLAR		
DEVAM DURUMU :	61.90		
MUTLU GÜNLERİMİZ :	Bu hafta mutsuzuz...		

Önümüzdeki hafta toplantımız **16.EKİM.2011** Salı Saat 20.00 Rotary Evinde

Başkan : Halil ALTUĞ	Sekreter +Gel.D.B.: Bülent EGELİ	Sayman : Reşat AYAN
Üye : İsmail GÜMÜŞDERE	Geç.D.B. : Muzaffer MEMİŞ	
Bülten irtibat : Faruk ETKER	Tel: (284) 225 25 10 - 213 25 13	edirnerotary@gmail.com - www.edirnerotary.com

Edirne’de yeniden doğuş

Toplam 2746 m2’lik Edirne Büyük Sinagogu binası ve yapı topluluğunun yeniden hayata kazandırılması için çalışmalar son hızla devam ediyor. Restorasyon çalışmalarında Edirne Sinagogunun yanısıra aynı alanda bulunan Midraş Binası ve Hahambaşılık - Okul Binası da aslına uygun olarak tekrardan gün ışığına çıkıyor.

19 Eylül 2012

Fotoğraflar: Rubi Asa

Bir Osmanlı başkenti ve ‘serhat’ şehri olan Edirne’de dini ve insani anlayışın simgelerinden biri olan Edirne Büyük Sinagogu eski görkemli zamanlarına kavuşacağı günleri sayıyor. 2007 yılında yüzüncü yaşına buruk bir şekilde yıkık tavanı ve dökülmekte olan duvarları ile giren sinagog son çalışmalar ile geleceğe dair umut veriyor.

Geçtiğimiz haftasonu hem Edirne Sinagogu’nun son durumunu görmek hem de olası bir kültürel tur programı için ön incelemede bulunmak üzere gazetemizden Vladi Benbanaste ve Rubi Asa ile Edirne’deydik. Gezide kamera çekimleri ile Moris Sarfati de bize eşlik etti. Gezi esnasında sinagog binasına vardığımızda bizi harıl harıl çalışmakta olan ustalar karşıladı. Hemen sinagogun yanındaki lojmanda kalan proje koordinatörü Mustafa Bey, Mimar Rubi Asa’yı içtenlikle karşılayarak sinagogtaki çalışmaları yakından görmek için ekibimizi inşaat alanına davet etti.

1905 yılında yaşanan Büyük Yangın (Harik-i Kebir) ile yok olan on üç ayrı cemaate ait olan sinagogların yerine Padişah 2. Abdülhamit’in fermanıyla inşa edilen yapı, Fransız mimar France Depre tarafından Viyana Sinagogu model alınarak hayata geçirilmişti. 1900’lerin başında 20.000’e kadar çıkan Edirne Yahudi nüfusu yerine günümüzün Edirne’sinde sadece iki kişi kaldı. Şu an Edirne’de yaşayan tek aile olan Rifat ve Sara Mitrani çifti kent sakinlerince “Edirne’de ilk evlere servisi başlatan” market zinciri olarak da bilinmekte.

Sinagog içerisinde yaptığımız gezide öncelikle sinagogun etrafının temizlenmesi, duvarlara yapılan sıva ve çelik konstrüksiyon taşıyıcı sistemi dikkat çekmekteydi. Sinagogun yarı yıkık durumdaki merdivenlerinden azara bölümüne çıktığımızda ise sinagogun ihtişamı daha iyi gözlemlenmekteydi. Sinagogun hemen arkasında bulunan ve o dönem Hahambaşılık ve okul binaları olarak kullanılan yapının da restorasyon ile mimarisinin gözler önüne çıkması sevindiriciydi. Gezi esnasında Midraş Binasında da restorasyonun kaba halinin büyük oranla tamamlandığını görme fırsatımız oldu. Mimar Rubi Asa ve proje başkanının fikir alışverişleri esnasında sinagogun asıl kağıt süslemelerinin büyük kısmının önceden sökülüp saklandığı ve aslına uygun olarak restorasyon bitiminde tekrardan sinagogun iç ihtişamına katılacağı öğrenildi.

İçerisinde 600 erkek ve 300 kadını barındırabilecek büyüklükteki Sinagogun restorasyon sonunda tekrardan geri gelmeyecek eksiklerinin; 1988 yılında bir sabah kimliği belirsiz kişilerce kapısı kırılıp çalınan şamdan, halı, gümüşler ve işlemeli örtüleri olduğu bilinmekte.

Proje ve Uygulama Başkanı:

“Bizi yalnız bırakmayın, sık sık ziyarete gelin!”

Sinagog gezisi esnasında ekibimizi sevindiren bir diğer nokta ise şu anki restorasyondan sorumlu ekibin başta Rubi Asa olmak üzere yaptığı sıcak karşılama ve binaya gösterdikleri yakın ilgiydi. Projenin ilerleyişini adım adım anlatan ekip başkanı,kullanılacak malzemeden, aklındaki soru işaretlerine kadar çoğu konuyu açıklıkla paylaştı. Gezi sonunda Mimar Rubi Asa daha evvel gönderilen fotoğraflara ilaveten birkaç fotoğrafın daha gönderileceğinin bilgisini verdi. Restorasyon kapsamında yapı içerisindeki kullanılamaz malzemeler sökülüp,taşıyıcı sistemi ise çelik konstrüksiyon olarak sağlamlaştırılmakta. Binanın asıl halinin korunması amacı ile yığma tuğla kullanılırken,tavanların da sıvandıktan sonra önce ahşap kaplama ve üstlerinin de tekrardan kalem işi olarak yapılacağı öğrenildi.

Proje başkanı Mustafa Bey, projenin şu anda kendileri için kağıt üstünde bittiğini belirtirken bundan sonrası için asıl önemli olanın ‘cemaatin bu binaya ilgisi’ olduğunu söyledi. Gerek inşaattan evvel gerekse inşaat esnasında cemaatten binaya birçok münferit ziyaretçi geldiğini belirten proje başkanı, inşaat bitmeden belli aralıklarla gerek cemaat yöneticilerinin gerekse de sinagogun eski halini hatırlayan fertlerin yapacağı ziyaretlerin hem kendilerine yol gösterme hem de bölgeye ilgi açısından önemli olduğunu açıkladı.

Gezi esnasında proje başkanının söylediklerini doğrular nitelikte, merdivenlerden kadınlar azarasına çıktığımda iki ustanın aralarında “bizi denetlemeye geldiler.” diye konuşmalarını duymam, bu yapıya göstereceğimiz ilginin ilerde bizi sonrasında mutlu edecek bir eseri hayata kazandıracağımızın göstergesiydi.

Peki ya sonra?

Edirne’de tarih, kültür ve inanç turunda yeni bir durak: “Edirne Sinagogu”

Aklınızda Edirne’de bir tam gün sürecek tarih,inanç ve kültür turu programı düşleyin.Sabahleyin ilk durak Avrupa Müze Ödüllü ‘müzikle tedavi’ yöntemini öğreneceğiniz Edirne Darüşşifa’sını gezerken ‘ney’ dinletisi ile karşılaşılıyorsunuz. Kent merkezine vardığınızda Mimar Sinan’ın ustalık eseri Selimiye Külliyesi’ni gezerken öğle namazı saatinde Üç Şerefeli, Eski Camii ve Selimiye olarak üç ayrı camii den gelen ezan sesini Edirne bedesteninden duyuyorsunuz. Bir sonraki durak ise 2008 yılında onarılan 1869 yılı inşaalı Konstantin ve Elena Kilisesi oluyor. Edirne Balıkçılar Çarşısına geldiğinizde ise sizi faytonlar karşılıyor.Edirne’nin Yahudi kültürü mirasının restore edilmiş tahta evlerinin birinde bir hanımın size limonata,borekas,boyos ikram ettiğini görüyorsunuz. Daha sonra sırada Sinagog İlahileri ve Maftirim Korosu’nun konserini dinlemek üzere “Edirne Büyük Sinagog Yahudi Kültürü ve Araştırma Merkezi” var. Burada bir yandan Trakya Üniversitesi öğrencilerinin çalışmalarını izlerken diğer yandan Edirne Yahudi Kültürü Müzesi’nde eski düşünleri canlandırmalar ile yaşıyorsunuz.

Yukarıda belirttiğim gibi bir Edirne tarih, inanç ve kültür turu rotası Büyük Sinagog’un aslına uygun işlevlerini yitirmeden tekrardan yaşatılmasını sağlayabilir. Şu anda dünyanın farklı yerlerinde yaşayan ancak mutluluk kapısını bu güzel sinagogda aralayan sayısız dindaşımız bu proje ile Edirne’nin hak ettiği ilgiyi görmesine yardımcı olabilirler. Osmanlı Dönemi’nde Balkanlar’da ‘Tora’ öğrenimi açısından İstanbul ve Selanik kadar önem taşıyan bu şehrin tekrardan Avrupa’ya açılan bir kültür kapısı olması ve tüm dünyadan “Yahudi kültürü mirası turlarının” bu bölgeye kazandırılması ülkemizde farklı inanç gruplarının halen varolmadığının kanıtıdır.

Edirne Sinagogu’nun “Yahudi kültürü mirası” olarak gelecek nesillere aktarılması, önce yetkililerin, ardından da Türk Musevi Cemaatinin sahiplenmesi ile mümkün olabilir.Bununla birlikte bir daha güzelliklerin yanında acı olayların da yaşanmaması için Edirnelilerin bu kültürel mirası kendilerinin bir parçası olarak görmesi gerekmekte. Örneğin Eski Karaağaç Tren İstasyonu,Edirne Sağlık Müzesi, Edirneliler ve Edirne’ye yolu düşen herkes tarafından ilgiyle gezilmektedir,Edirne Büyük Sinagogu da bu bağlamda “Yahudi kültürünü tanıma” anlamında bir köprü yaratabilir. Dilerim Kaleiçi’nin her geçen gün yıkılan ve harap duruma düşen eski Yahudi evleri ve Yahudi mezarlığı, Alliance Okulları da Edirne Sinagogu gibi sahip çıkılarak, topluma kazandırılır. Kimilerinde İbrani takvime göre inşa tarihinin yazdığı, mezuza izlerinin halen durmakta olduğu bu evler mutlu ailelerin yaşadığı, bayramlarda karşılıklı ziyaretlerin yapıp,hoş sohbetlerin olduğu bir dönemin canlı şahitleridir.

Edirne Büyük Sinagogu Edirne’de yaşamış,bu çatı altında evlenmiş,kendini halen Edirneli olarak hisseden tüm dindaşların ilgisini beklemekte. Gelin hep beraber geleceğe bir miras bırakmak üzere bu yılı “Edirne Yahudi Mirası’nın Yeniden Doğuş Yılı” olarak kabul edelim. Aile büyüklerimiz eski Edirneliler aramızdan ayrılmadan anıları gelecek kuşaklara aktarmak üzere yazıya dökelim, evlerde bulunan hatıraları toparlayalım ve olası bir müzenin temellerini atalım. Hepimiz ailemizde Edirneli olan büyüklerimizin soyadlarından yola çıkarak hikayelerini araştıralım ve düzenlenecek etkinlikler ile bunu paylaşalım. Bir dönem ‘İstanbul’u kıskandıracak kadar’ hem kültürel hem de tarihsel yapısıyla dopdolu olan bu şehrimizin kültürel mirasını hissetmesi ancak bizim çabamızla mümkün olabilir.”Es komşu no es yabancı” düşüncesi ile tekrardan Yahudi yaşamının yeşereceği,çarşılarında Albartlerin,Nesimlerin ticarete renk katacağı,yazları Reşadiye Sineması’ndan filmlerin izlenip, Meriç Nehri kıyısında kır düşünlerimizin yapılacağı bir Edirne’yi yeniden görmek ümidiyle...

İSTANBUL'LU OLMAK NE DEMEK ..?

Şimdi yazacaklarıma bazı genç dostlarımız gücenecek belki amma, İstanbul'u iyi tanıyan ağabeylerine sorduklarında bunların gerçekten önemli olduğunu öğreneceklerdir yerlisi olan bizler bile tam olarak saramamışken bu güzel şehri..

Bir defa, Yani- Taki- Aleko- Yasef- Dikran- Anastas- Rober- Akabi- Raşel- Serkiz- Koço- Bedros, Jirayr vs gibi ekaliyet dediğimiz İstanbul yerlisinden arkadaşları olmamış, onlarla Kahvede, maçta tavernalarda, okullarda, beraberce ağlayıp gülmemiş dostlarımız İSTANBUL'LU sayılmaz.

Küçüksu'da kurulan mısır kazanlarından Alibeyköy'ün sütlü kaynamış mısırlarından yemek nasip olmamış,

Çengelköy salatalığını bostanından koparıp tatmamış,Gülhane Parkı'nda Karagöz Hacivat Oyunu seyredememiş,Çiçek pasajının entel Cavit'i ile sohbet edememiş,Tepebaşı çocuk tiyatrosunun zevkine varamamış,Sulukule'de Raks evlerine gitmemiş, Karatrenlerin içinde kovalamaca oynamamış,Kumkapı'da rakı sofrasına dostça oturup yine dostça kalkmamış akşamcılar, Moda'daki Koço'yu bilememiş ve nefis mezelerinden tatmamış dostlarımız İstanbullu'yum diyemez.,

Kapalı Çarşı'nın tüm kapılarından girip çıkmamış,Tahtakale , Sirkeci ve Beyazıt arasında bulunan o gizemli eski iş han' ların en az 10 tanesinin adını ezbere bilemeyen ve o han'larda özellikle hangi esnafın bulunduğunu öğrenmemiş,

Taksim Eftalafos Kahvesi'nde nargile içmemiş veya içenleri seyretmemiş dostlarımız, Beyoğlu'ndaki Abanoz Sokağını Yüksek Kaldırımın sosyetik aşiftelerini bilmeyen,Yeşilçam Sokağının eski halini, oraya yakın aptortta iş bekleyen Figüran Kahvelerini ve oralardaki sohbetlere şahit olmamışlar,Tepebaşındaki Müzisyenler Kahvesini ve organizatör Sarı Orhan'ı bilmeyenler,Sarıyer sahilinde balık, Pendik Hilmi Gazinosu'nda plaki yememiş olanlar,Süreyya plajı'nda denize girememiş Adalar'ın tümünü gezememiş,

Gaskonyalı Tomayı ve Bostancı'da Saksonyalı Vedat'ı tanımamışsan,

Rahmetli sanat güneşimiz Zeki Müren'i Gar gazinosuna izleyememişsen,

Notre Dame de Sion önünde kız araklama teşebbüsünde bulunmamışsan,

Beyoğlundaki Atlantik'de, sosili ve amerikan salatalı sandviç yememişsen,

İmam Sokak'taki meşhur Çağlayan Saz'a gitmemişsen, yine Beyoğlu Rebul Eczanesinden limon kolonyası almamışsan, Bakara'dan İskarpın alıp Gömlekçi Daniş'de ısmarlama gömlek diktirmemişsen, Galatasaray'daki Zara'dan giyim aksesuarı almamış veya o nefis vitrinleri seyredememişsen, Kurbağalı Dere'nin o meşhur kokusunu da duymamışsan, İstanbul'lu sayılmazsın.

Adamo'yu, Peppino di Capriyi ve Luis Alberto Del Parana orkestrası Los Paraguayos'u Kervansaray'da , Roberto Lorano'yu Taksim Belediye Gazinosu'nda dinlemek şansına sahip olamamışlar,

Çiroz'u 2 kuruşa Balık Pazarından alıp yiyememiş veeeeeeee.. Haliç de torik balığı yakalayıp Lakerda yapmamış olanlar,

Beyoğlundaki İnci Pastahanesinde profiterol, Saray Muhallebicisi'nde tavuk göğsü tatmamış ,

Taksim İşkembecisi'ni ve de Balat'taki meşhur işkembecileri bilmeyen dostlarımız sadece istanbul'da yaşayanlar diye tanımlanırlar..

Lefter'i, Turgay'ı, Baba Receb'i..Kasapoğlu'nu, Can'ı ve Metin Oktay'ı Mithatpaşa Stadında seyredememiş olanlar, para az olunca Duhuliye'den, hiç olmayınca Gazhane sırtlarından maç seyretmiş olmayanlar,

Mithatpaşa Stadında kurulan güreş minderlerinde 8 siklette dünya şampiyonu olan serbest güreş milli takımımız aslanlarını Yaşar Doğu.. Hamit Kaplan.. Müzahir Sille, Celal Atik, vs'yi göremeyenler,

Harlem Globtroters basketbol takımının gösterisini ve Buz Revüsü'nü Spor ve Sergi sarayında seyretmemiş olanlar, Tramvay'a asılarak seyahat etmeyen,Markiz'i,Tilla'yı bilmeyenler,

Beyoğlu'nun o gizemli apartmanlarının içini merak saikası olarak da olsa gezmemiş olanlar,

Beyoğluspor Klübü'nün Rum'lara ait bir lig takımı olduğunu bilmeyenler,

Ramazanlarda oruç tutanın, tutmayanın nasıl kardeşçe yaşadığını tatmamış olanlar, Beyoğlu Ağa Cami'de her hafta Mevlüt okunduğunu ve Mevlüt şekeri almak için rum, ermeni, musevi sınıf arkadaşlarının nasıl da muzipçe oyunlar yaptığını görmeyenler ve bu anlattıklarıma daha binlerce ilave olacak İstanbul un özelliklerini bilmeyenler İSTANBULLUYUM diyemezler..yani kısaca..

Akşiyam Simidi Vaaar Akşiyam,

AKBAABA Yarinkiii,

Dondurmaa Kaymakçısı;

Süüt Mısır Süüt,

Yoğurtçuuu,

Karaköy Eminönüü,

Heyüpeyyüüpp

Çiftsırallerliyelim,

Ömer Hayyam Varmı İnecek,

Paşabahçe Vapurunun Korkutan Düdüğü,

Köprüde Balık Ekmek Balık Ekmek

vs....gibi seslere aşına değilsen;

Heybeli'de mehtaba çıkmamışsan Kalamış'dan bir tatlı huzur almayı denememişsen,

Boğaziçi'nde ki şen gönüllere uzanamamışsan veeee .. Aşk yuvası Çamlıca'da veya

Kalenderde sevgilinle birlikte bir izbırakmamışsan.

İSTANBULLU'YUM diyemezsin.. sadece İstanbul'da yaşıyorum veya yaşadım diyebilirsiniz..